

ФЕБРУАР 2026. ГОДИНЕ

I АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "ЂУРА
ЈАКШИЋ" КОВИН ЗА ПЕРИОД ОД ШКОЛСКЕ 2025/2026. ДО
2029/2030. ГОДИНЕ

- ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА,
ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

6.7.3. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Превенција насиља, злостављања и занемаривања је један од основних приоритета у реализацији образовно-васпитног рада школе. Превентивне и интервентне активности планиране су следећим школским документима: Школским развојним планом (август 2021 – август 2026), Школским програмом (2025 – 2029) и Годишњим планом рада школе (за шк. 2025/2026. годину).

Имплементација *Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања*, као и програм заштите ученика, спроводиће се кроз осмишљене превентивне и интервентне активности. Реализација ових активности је приоритет у остваривању безбедног и подстицајног окружења за учење.

Програм заштите ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања сачињен је на основу анализе стања безбедности у школи. Приликом сачињавања програма заштите, школа и Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања (у даљем тексту Тим за заштиту) руководе се: актуелним *Законом о основама система образовања и васпитања* и *Законом о основном образовању и васпитању*, *Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама* (2007), *Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање* (Сл. гласник РС број 11/2024), *Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности* (Сл. гласник број 65/2018), *Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања* (Сл. гласник број 10/2024).

Тим за заштиту спроводиће мере у складу са планом превентивних и интервентних активности, који је усмерен на системско деловање и редовно праћење безбедносне климе у школи.

ТИМ ЗА ЗАШТИТУ

На почетку шк. 2025/2026. године директор школе формирао је Тим за заштиту ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у следећем саставу:

1. Марија Михајлов Ђорђевић - координатор Тима (наставница српског језика и књижевности)
2. Јелена Дивнић директор школе
3. Александра Вајић Десиприс педагог школе (одговорно лице за чување документације о свим ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања у којима Тим учествује)
4. Александра Орош психолог школе
5. Хермина Ђукић наставник разредне наставе
6. Ана Ритопечки наставница хемије и физике
7. Валентина Жеберан наставник разредне наставе
8. Александра Милошевић наставник разредне наставе
9. Катарина Љиљанић секретар школе
10. Милош Лалић наставник информатике

ЗАДАЦИ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ, за ову шк. годину, су да:

- Припрема план и програм заштите од насиља у складу са специфичностима школе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;
- Процењује 2. и 3. ниво вршњачког насиља, учествује у изради ОПЗ-а (опертивног плана заштите ученика), ПВР-а (плана појачаног васпитног рада) и у склопу њега ДКР-а (друштвено-користан односно хуманитарни рад);
- Информише ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од Тима за заштиту;

- Учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених у области насиља злостављања и занемаривања;
- Предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступању у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- Укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- Прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- Сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- Води и чува документацију;
- Извештава стручна тела и орган управљања.

Програмом заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања предвиђене су како превентивне, тако и интервентне активности.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Превентивне активности имају за циљ:

- Подизање нивоа свести и осетљивости ученика, родитеља и свих запослених за препознавање свих облика насиља, злостављања и занемаривања;
- Неговање атмосфере сарадње и толеранције, поверења, уважавања, конструктивне комуникације у којој нема места за толеранцију насиља, злостављања и занемаривања;
- Истицање и унапређивање знања, вештина и ставова потребних за креирање безбедног окружења и конструктивно реаговање на насиље;
- Унапређивање познавања процедура за пријављивање и поступање код ученика, родитеља и свих запослених у случају сумње или сазнања о насиљу и обезбеђивање заштите свих учесника у животу и раду школе од свих облика насиља;
- Подстицање усвајања позитивних норми и облика понашања, учење вештина конструктивне комуникације и развијање емпатије;
- Упознавање са стратегијама за пружање подршке и разумевања различитих облика комуникације и понашања ученика са потешкоћама и сметњама у развоју и инвалидитетом;
- Развијање социо-емоционалне компетенције ученика, родитеља и запослених (свест о себи, свест о другима, саморегулација, одговорно доношење одлука и сл).

У оквиру превентивних активности планирају се следеће активности:

Разредне старешине:

– обрада тема везаних за превенцију насиља на часовима одељенског старешине у свим одељењима.

Наставно особље

- наставници ће, где год је то могуће, у наставне садржаје имплементирати теме везане за превенцију дискриминације, насиља, злостављања, занемаривања и програма превенције других облика ризичног понашања – дигитално насиље, трговина децом и омладином и то нагласити у својим оперативним плановима, као и у оквиру интервентних активности, по потреби (у оквиру ПВР-а, ДКР-а и ОПЗ-а).

Психолог и педагог школе

- по потреби ће присуствовати ЧОС у са одељењским старешином или сам/и држати час, како због превентивних предавања и радионица, тако и због интервентних активности, по потреби (у оквиру ПВР-а, ДКР-а и ОПЗ-а).

У оквиру Програма за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања планирају се и друге превентивне активности:

На почетку школске године, већ у септембру месецу, радници Полицијске станице у Ковину одржаће предавање ученицима првог и другог разреда о безбедном понашању на улици и другим мерама заштите и сигурности ученика.

Реализација пројекта Министарства просвете и Министарства унутрашњих послова „Основи безбедности деце “ и „Заједно и безбедно кроз детињство“ у оквиру кога радници Полицијске станице у Ковину реализују током године са ученицима различитог узраста предавања и радионице на теме: вршњачко насиље, насиље у породици и шире, упознавање полиције, болести зависности, безбедност у саобраћају, заштита од трговине људима, злоупотреба друштвених мрежа и др.

Волонтери Црвеног реализују пројекат „Промоција хуманих вредности“;

Планирају се и разне спортске активности:

- * такмичења у фудбалу за дечаке и девојчице, одбојци, кошарци, пецању;
- * током школске године биће организован бар један крос за све ученике школе.

У школи ће и надаље бити постављени панони и едукативни постери *Школе без насиља*, а на зидовима ходника урамљена *Правила понашања у школи*.

Како је Програм проширен и делатностима у области заштите од дискриминације, у нижим разредима ће по један ЧОС у октобру месецу бити посвећен појму дискриминације, прихватању различитости и развијању толеранције.

Превентивни програми су:

- *Учионица добре воље*
- *Умеће комуникације*
- *Превенција ПАС*
- *Буквар толеранције*
- *Одговоран однос према здрављу (Здрави животни стилови)*

Они ће се реализовати кроз наставне и ваннаставне активности, на ЧОС-у, кроз радионичарски рад – безбедност ученика, неговање здравих стилова живота, ненасилну комуникацију, фер плеј турнире, писање лепих порука, помоћ *Друг – другу*, хуманитарне акције, еколошке акције (прикупљање чепова у оквиру акције „Чеп за хендикеп“) али и обележавање посебних датума као што су: *Дан розе мајица* (последња среда у фебруару). *Дан толеранције*, обележаваће се 16. новембра у свим одељењима избором најтолерантнијег ученика или на други пригодан начин. Маја месеца се организују различите културне и хуманитарне активности и радионице у „Недељи сећања и заједништва“ посвећеној страдалим ученицима у ОШ „Владислав Рибникар“ у Београду и младима у Малом Орашју и Дубони.

Школа у сарадњи са ЦК и локалном самоуправом учествује у свим акцијама ЦК – посебно у вршњачкој обуци, помоћи сиромашној деци – „Један пакетић - много љубави“, едукација деце и младих на тему „Болести зависности“, „Трговина људима, младима и децом“, „Безбедност деце на интернету“, деци којима је потребна додатна помоћ, хуманитарним акцијама, учешће на конкурсима и такмичењима.

У складу са смерницама и препорукама Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Школске управе Зрењанин, посебан акценат биће стављен на заштиту од трговине људима и заштиту од дигиталног насиља.

Школа је и до сада, током претходних година предузимала систематске активности намењене управо превенцији и заштити од трговине људима – активисти Општинске организације Црвеног крста Србије већ неколико година заредом држе предавања и радионице на тему трговине.

У оквиру заштите од трговине људима планира се обележавање 18. октобра, Светског дана заштите од трговине људима разговором са ученицима на ову тему на ЧОС-у у свим одељењима у наставној недељи у којој је овај значајан датум.

Заштита од дигиталног насиља такође је заступљена у школи. Циљ ће се остваривати кроз упознавање ученика са врстама дигиталног насиља и припреме за безбедно коришћење интернета. Предвиђене активности су планиране кроз Пројекте „eTwinning“ и „Заједно и безбедно кроз детињство“. Планови и извештаји о реализацији активности биће дати у оквиру Годишњег плана рада школе и ШРП-а. У школи постоји формиран посебан Тим за заштиту од дигиталног насиља.

Активности које школа планира у оквиру ПОЈАЧАНОГ ВАСПИТНОГ РАДА са учеником/ученицима који показују насилно понашање су активности које обављају предметни наставник односно дежурни наставник, одељењски старешина, стручни сарадници и родитељ. У оквиру појачаног васпитног рада реализује се и друштвено-користан, односно хуманитарни рад.

Са ученицима који трпе насиље школа појачава васпитни рад у смислу сачињавања и реализације оперативног плана заштите (индивидуални разговори са учеником у циљу пружања подршке и оснаживања/разговори са родитељима у циљу праћења емоционалног стања ученика итд).

ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА Ученик чини лакше и теже повреде обавеза и повреде забране	ВАСПИТНИ, ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД ПРЕДМЕТНОГ НАСТАВНИКА/ ДЕЖУРНОГ НАСТАВНИКА	МЕРЕ
- крши школска правила понашања - крши одлуке директора, већа, тимова, органа школе - 5 пута неоправдано изостане са наставе - угрожава друге - не извршава ученичке обавезе - крши забране (дискриминације и насиља)	- подсећа ученика на школска правила понашања и кућни ред школе - по потреби и процени врши појачани надзор над учеником на свом часу односно у току одмора док дежура - осмишљава и уводи додатне активности и обавезе ученику током часа - по потреби и процени обавља индивидуални или разговор са целим одељењем о својим јасним очекивањима - сарађује са одељењским старешином (разговори) - ученик дежура заједно са дежурним наставником (по процени) - евидентира случај насиља у евидентационом листу	Опомена Укор Смањење оцене из владања
ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА Ученик чини лакше и теже повреде обавеза и повреде забране	ВАСПИТНИ , ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	МЕРЕ
- крши школска правила понашања - крши одлуке директора, већа, тимова, органа школе - 5 пута неоправдано изостане са наставе - угрожава друге - не извршава ученичке обавезе - крши забране	- индивидуални саветодавни разговори са учеником/ученицима учесницима (са оним који чини насиље, са онима који насиље трпе, са онима који су сведоци) - групни разговори са одељењем - разговори са родитељем/ родитељима ученика учесника - по потреби и процени врши појачани надзор над учеником на свом часу односно у току одмора док дежура	Опомена Укор Смањење оцене из владања

(дискриминације и насиља)	- осмишљава и уводи додатне активности и обавезе ученику током часа - рад са школским мајстором кад је у питању изазивање материјалне штете (друштвено-корисни рад) - радионице или предавања за ученике на ЧОС-у (приручник УДВ-Учионица добре воље) - увођење система награда/одсуства награда/договорених мера за одређена понашања ученика у одељењску праксу (не/одлазак у биоскоп или на представу, дежурство са дежурним наставником, седење испред канцеларије директора током одмора, провођење пар часова у другом одељењу, премештај у друго одељење) - тематски родитељски састанак/састанци са или без ученика (по процени и потреби) - евидентира случајеве насиља у евиденционом листу - евидентира ПВР у есДневнику - сачињава ПВР и извештај о ПВР-у (интерна документација) - сачињава ОПЗ и извештај о ОПЗ-у (интерна документација)	
ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА Ученик чини лакше и теже повреде обавеза и повреде забране	ВАСПИТНИ , ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ – ПЕДАГОГА И ПСИХОЛОГА	МЕРЕ
- крши школска правила понашања - крши одлуке директора, већа, тимова, органа школе - 5 пута неоправдано изостане са наставе - угрожава друге - не извршава ученичке обавезе - крши забране (дискриминације и насиља)	- индивидуални саветодавни разговори са учеником који крши правила понашања, понаша се насилно (тренинг адекватних социјалних и комуникацијских вештина, рад на конторли импулса, развијање вештине решавања проблема у међуљудским односима, рад на развоју емпатије према другима) - индивидуални саветодавни разговори са ученицима који трпе (учење техника препознавања и избегавања потенцијално ризичних ситуација, јачање социјалних вештина) - радионице/предавања за цело одељење на ЧОС-у у циљу јачања контруктивног одговора на насиље (приручник УДВ -Учионица добре воље, приручник Школа без насиља и/или додатна литература и сачињавање сценарија радионице у складу са циљем часа и жељеним	Опомена Укор Смањење оцене из владања

	исходима) - сарадња и саветовање са наставницима одељењским старешинама (подршка, разматрање тешкоћа, континуирана размена информација) - саветодавни рад са родитељима на јачању васпитних вештина (индивидуални разговори са родитељима ученика који крше правила/чине повреде забране и са родитељима деце која трпе последице туђег понашања) - помоћ и учешће у раду Тима за заштиту од насиља - помоћ од институција споља (Полицијска станица Ковин, Центар за социјални рад Ковин) - евидентира случајеве насиља у евиденционом листу - педагог школе чува документацију о свим ситуацијама дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у којима Тим учествује - примена социометријске методе - евидентирање у Дневнику рада стручног сарадника - сачињава ПВР и извештај о ПВР-у (интерна документација) - сачињава ОПЗ и извештај о ОПЗ-у (интерна документација)	
ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА Ученик чини лакше и теже повреде обавеза и повреде забране	ВАСПИТНИ , ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД РОДИТЕЉА	МЕРЕ
- крши школска правила понашања - крши одлуке директора, већа, тимова, органа школе - 5 пута неоправдано изостане са наставе - угрожава друге - не извршава ученичке обавезе - крши забране (дискриминације и насиља)	- индивидуални разговори са дететом/децом (успостављање кућних правила, увођење система награда за пожељна понашања односно примена истог вредносног оквира васпитања као у школи) - појачан надзор од стране родитеља (појачавање граница) - квалитетније провођење слободног времена са дететом - по потреби и процени одлазак у специјализоване институције на саветовање - индивидуални разговори и сарадња са школом (одељењским старешином, стручном службом) - даје сагласност на спровођење ПВР-а и ОПЗ-а и учествује у реализацији ПВР-а и ОПЗ-а	Опомена Укор Смањење оцене из владања

Друштвено-користан и хуманитарни рад као посебан вид превентивних активности у школи ће се организовати у циљу развијања друштвено одговорног понашања ученика:

1. у оквиру плана заштите од насиља и остварује се ради укључивања свих ученика у планирање и реализацију тог рада;
2. у оквиру појачаног васпитног рада

Друштвено користан, односно хуманитарни рад који се спроводи у оквиру појачаног васпитног рада, увек се планира и реализује по процедури и условима наведеним у Правилнику о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања

Друштвено користан, односно хуманитарни рад може се планирати и спроводити у оквиру појачаног васпитног рада кроз образовно-васпитне, физиче и остале активности:

ПОВРЕДА/ПРЕКРШАЈ	ПРИМЕРИ АКТИВНОСТИ ДРУШТВЕНО-КОРИСНОГ РАДА
Физичко насиље над другим учеником (повреде руку, ногу, тела) и његовом имовином (јакна, торба...)	- Активности помоћи повређеном вршњаку (ношење торбе, хватање белешки у школи на часу, помоћ при писању домаћих задатака ...) и обнова имовине (ушивање, прање, хемијско чишћење...) - Укључивање ученика у организован активности школе - вршњачку подршку за учење, у оквиру додатне и допунске наставе, припреме за завршни испит, подршку ученицима у учењу.. - Дежурство уз надзор дежурног наставника. - Води рачуна о реду за ужину. - Активно укључивање ученика у ученичке организације и тимове (ученички парламент)
Дискриминација (пол, старост, етничка припадност, имовински статус, ученици са сметњама...)	- Да направи ПП презентацију, предавање о тој „маргинализованој“ групи у свом одељењу или на родитељском састанку (жене, стари, сиромашни, мањинска религија...) - Едукативна посета одговарајућој установи у складу са учињеним прекршајем (болница, ватрогасни дом, полицијска станица, центар за социјални рад, вртић, установа „Ласта“, Црвени крст и сл.) - Организовање хуманитарних акција за вулнерабилне/осетљиве групе (представа, концерата, манифестација, изложба, прикупљања прилога, играчака и донирање, хуманитарни базари, спортске манифестације и слично) - Да помаже у учењу ученицима којима је помоћ потребна, укључен у неку акцију хуманитарног карактера, нпр. „Чеп за хендикеп“, неку активност Црвеног крста.... – са родитељем. - Да организује хуманитарну акцију за помоћ и подршку угроженима (прикупљање гардеробе, хигијенских средстава,...) уз помоћ одељењског старешине - Помаже ученику са сметњама (носи му торбу

	ако он то тешко ради, помаже му у сналажењу по школи...)
Направи физички неред у учионици, школи и дворишту (отпаци...) Направи материјалну штету у школи	• Уређење простора школе или у локалној заједници – паркова, спортског терена, дворишта школе (плевљење/сађење/окопавање цвећа, садња дрвећа, постављање кућица за птице и слично) • Организовање еко акција, акција заштите животне средине и животиња, акција рециклаже у школи и у сарадњи са са локалном заједницом или релевантним институцијама, организацијама • Обуке и предавања на тему екологије, заштите животне средине и примарне рециклаже ради подизања еколошке свести • Да буде редар, да направи пано на ту тему, да током одмора уз дежурног наставника опомиње на бацање ђубрета у канту. • Помоћ мајстору, домару – поправке, уређење дворишта, чишћење снега, скупљање лишћа и траве, фарбање... • Помоћ теткицама – залива цвеће, подиже/спушта столице на клупе у учионици/учионицама, брише клупе, прозоре, радијаторе, чисти трагове маркера по клупама, зидовима, пражњење корпи за отпатке... • Укључивање ученика у различите пројектне/истраживачке активности школе (припрема простора, материјала, промотивног материјала, реализација активности, презентација и сл.); • Остале активности уз надзор одрасле особе (нпр. ковертирање за СР, ШО, ЗИ, хефтање/спајање материјала, уношење и разврставање придошних уџбеника, помоћ у уређивању паноа...)
Небезбедно по себе и друге се понаша (петарде, алкохол, дуван, е-цигарете...)	• Прави флајер/брошуру/летар и дистрибуира по одељењима (нпр. „Петарде нису играчка“ „Последице употребе алкохола/цигарета/е-цигарета“ и сл.) или презентацију на исту тему и одржава предавање (уз помоћ одељењског старешине) у свом одељењу • Израда стрипа или видео клипа о небезбедном понашању
Вербално, психолошко, социјално насиље, дигитално	• Изради презентацију и држи предавање на тему „Заштита личних података на интернету“ или „Зашто је насиље штетно“... предавање на родитељском састанку... • Пише писмо извињења ученику кога је повредио/ла • Пише рад/састав и излагање у одељењу на тему у вези са учињеном повредом • Осмишљавање, израда и уређивање паноа на

	тему у вези са учињеном повредом • Организовање тематских трибина, предавања, радионица на различите теме (превенције насиља, ментално здравље младих, здрави стилови живота, полно преносиве болести, психоактивне супстанце, заштита од нежељене трудноће, сексуално васпитање, пандемијске болести и значај хигијене и др.) • Укључивање ученика у организацију и реализацију различитих активности школе у циљу превенције насиља и дискриминације (предавања, радионице, и др.) • Креирање плана активности поводом обележавања значајних дана/датума током школске године (Међународни дан толеранције, Међународни дан заштите деце од насиља, Светски дан менталног здравља, Дечија недеља, Међународни Међународни дан деце, Међународни дан особа са инвалидитетом и сл.)
--	--

Предвиђене активности друштвено-корисног рада треба да буду у складу са учињеном повредом обавезе ученика, односно да су у логичкој и смисаоној вези (нпр. уколико ученик изврши неки облик насиља над другим учеником организују се активности помоћи повређеном вршњаку), да су у складу са узрастом, односно развојним карактеристикама ученика и да не вређају његово достојанство. Наведене активности се могу комбиновати, а у складу са конкретном ситуацијом и специфичностима школе и проширивати другим активностима.

Формулари које школа користи у изради планова и извештаја ПВР-а, ДКР-а и ОПЗ-а преузети су од више педагошке саветнице и аутора онлајн обуке „Водич за појачан васпитни рад, васпитни и васпитно-дисциплински поступак“, Марине Павловић, уз њену сагласност, а ми смо их прилагодили специфичностима и потребама наше школе. Обрасци се налазе у прилогу овог Програма.

Превентивне активности оствариваће се кроз различите наставне и ваннаставне активности са ученицима, родитељима, јединицом локалне самоуправе, у сарадњи са Полицијском станицом у Ковину (реализација пројекта „Основи безбедности деце“ и „Заједно и безбедно кроз детињство“), здравственим институцијама, Центром за социјални рад, Црвеним крстом („Промоција хуманих вредности“, „Безбедност деце у саобраћају“, „Превенција трговине људима“).

У остваривању свих програма укључиће се сва физичка и правна лица, установе из области културе, спорта, вршњачки посредници, као и лица обучена за превенцију и интервенцију насиља и кризних ситуација – Задужени Тимови и сви запослени, као и представници Ученичког парламента.

Такође, константно пратимо и учествујемо у свим активностима националне платформе „Чувам те“ за превенцију насиља које укључује децу. Платформа представља незаобилазан алат који институцијама и грађанима помаже у борби против насиља које се дешава и запосленима у установама образовања и васпитања. Редовно стручно усавршавање запослених на тему заштите од насиља планира се сваке школске године у складу са финансијским планом и могућностима школе. Ове школске године планирано је неколико вебинара на ову тему:

1. „Ментално здравље младих“ (онлајн обука за стручне сараднике који ће упознати запослене са стеченим знањима),

2. „Водич за појачан васпитни рад, васпитни и васпитно-дисциплински поступак“ (онлајн обука за чланове Тима за заштиту који ће стечена знања пренети осталим запосленима),

3. Онлајн обуке са платформе „Чувам те“. На платформи „Чувам те“ понуђено је чак 9 вебинара, а сваки од њих носи 16 бодова за остварено интерно усавршавање, односно усавршавање у установи, а то су следеће обуке: „Обука за запослене – породично насиље“, „Стратегије у раду са ученицима који показују проблеме у понашању“, „Заштита деце са сметњама у развоју у случајевима занемаривања и дискриминације, злостављања и насиља“, „Улога установа образовања и васпитања у борби против трговине људима“, „Безбедно коришћење дигиталне технологије – превенција дигиталног насиља“, „Сарадња полиције и установа образовања и васпитања у превенцији ризичног понашања деце и младих“, „Насиље над децом у институцијама за смештај деце и младих у систему социјалне заштите“, „Поступање запослених у установама образовања и васпитања у ситуацијама дискриминаторног понашања“ и „Васпитање и социјално-емоционално учење у функцији добробити и целовитог развоја деце“. Запослени ће у складу са својим интересовањима и личним плановима стручног усавршавања бирати обуку или обуке које ће слушати.

4. Планиран је и састанак секретара школе са одељењским старешинама, директором, педагогом и психологом, као део интерног стручног усавравања, на коме би биле појашњене процедуре поступања у случајевима лакших и тежих повреда обавеза и повреда забране, материјална одговорност ученика, поступање у случајевима неоправданог изостајања ученика.

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.

У установи се предузимају мере у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, када се оно дешава или се догодило између: деце или ученика (вршњачко насиље); запосленог и детета, односно ученика; родитеља и детета, односно ученика; родитеља и запосленог; ученика и запосленог, као и када насиље, злостављање и занемаривање чини треће лице у односу на дете, ученика, запосленог или родитеља.

Установа је дужна да предузме мере у оквиру својих надлежности увек када постоји сумња или сазнање да дете и ученик трпи насиље, злостављање и занемаривање, без обзира на то где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Уколико се насилно понашање догоди у простору установе и/или у време образовно-васпитног рада и других активности установе, предузимају се мере појачаног васпитног рада, а у складу са проценом нивоа, води и окончава васпитно-дисциплински поступак у роковима и на начин утврђен законом. Установа обавештава друге институције у зависности од процењеног нивоа насиља.

У интервентне активности спадају:

- Проверавање сумње или откривање ДНЗЗ (прикупљањем информација);
- Заустављање ДНЗЗ и смиривање учесника (обавеза свих запослених у установи);
- Обавештавање родитеља и хитне акције по потреби (пружање прве помоћи, хитна помоћ, обавештавање полиције и центра за социјални рад);
- Консултације у установи (разјашњавање околности, анализа чињеница, процена нивоа насиља у случајевима вршњачког насиља према Протоколу поступања, процена ризика, предлог мера);
- Мере и активности предузимају се за све нивое насиља:

- 1) На првом нивоу, који по правилу процењује одељењски старешина, активности предузима самостално одељењски старешина, наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног васпитног рада са одељењском заједницом, групом ученика и индивидуално. одељењски старешина може консултовати и психолога/педагога школе за подршку по потреби.
- 2) На другом нивоу, по правилу, активности предузима одељењски старешина, у сарадњи са тимом за заштиту и обавезно учешће родитеља ученика, у смислу појачаног васпитног рада, као и могућност предлагања покретања васпитно-дисциплинског поступка.
- 3) На трећем нивоу, по правилу, активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно укључивање родитеља и надлежних органа и организација (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција, јавно тужилаштво и друге надлежне организације). На трећем нивоу обавезно се покреће васпитно-дисциплински поступак.

План заштите од насиља за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за ученике који су претрпели насиље или били сведоци насиља и злостављања. План појачаног васпитног рада за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа насиља за ученике који су извршили насиље, подстрекивали на насиље или пасивно подржавали насилну ситуацију. План заштите од насиља и план појачаног васпитног рада може да се сачине и за цело одељење.

- Праћење ефеката предузетих мера и активности.

Кључни носилац интервентних активности је Тим за заштиту. Интервенција према нивоима описана је детаљано у *Правилнику о протоколу поступања* и приликом сваког састанка Тима примењује се иста процедура и редослед поступања у интервенцији. На Тиму за заштиту предлажу се конкретне активности и (по потреби и процени) доносе одлуке за сваког појединачног ученика у складу са тежином учинене повреде.

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ, НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ КОЈИМ СЕ ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ И ДОСТОЈАНСТВО		
ШК. 2025/2026. ГОДИНА		
САДРЖАЈ (ПРЕВЕНТИВНЕ И ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ)	ВРЕМЕНСКА ДИНАМИКА	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ
Доношење и усвајање Годишњег плана рада Тима за заштиту у шк. 2025/26. години	Септембар 2025.	Тим за заштиту доноси и усваја наведени документ који постаје део Годишњег плана рада школе за текућу годину
Израда Програма заштите на основу анализе стања безбедности у школи	Септембар 2025.	Тим за заштиту – програм заштите
Имплементирање превентивних активности усмерених на промоцију и унапређивање менталног здравља и психосоцијалног благостања ученика	2. полугодиште	Тим за заштиту – акциони план
Ревидирање постојећег Програма заштите и усклађивање са важећим <i>Правилником о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање</i>	Јануар 2026.	Тим за заштиту, директор школе – ревидирани програм заштите

Одржавање састанака Тима за заштиту (консултације, разматрање појединачних случајева насиља, доношење одлука о врсти и нивоима насиља, препоруке за израду ПВР-а, ОПЗ-а, ДКР-а и друге активности у вези са заштитом ученика од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања)	Током шк. године по потреби	Састанке сазива координатор Тима за заштиту, учествују у доношењу одлука и препорука сви чланови Тима, а по потреби и процени и одељењске старешине које нису чланови Тима за заштиту. Координатор води записник о реализованом састанку/састанцима (интерна документација школе)
Именовање одговорног лица за чување документације о свим ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања у којима Тим учествује	Септембар 2025.	Директор школе именује одговорно лице - педагога школе
Упознавање чланова Тима за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања са задацима и обавезама Тима за школску 2025/2026. годину	Септембар 2025.	Тим за заштиту
Дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака и начина реаговања	Септембар 2025.	Тим за заштиту
Утврђивање начина евидентирања насилног понашања међу ученицима и над ученицима	Септембар 2025.	Тим за заштиту
Евидентирање случајева насилног понашања међу ученицима (листа пријава, књига дежурства, изјаве)	По потреби и процени у току шк. године	Сви запослени који имају сазнања о вршњачком насиљу.
Упознавање ученика са правилима понашања, последицама кршења правила и могућим васпитним и васпитно-дисциплинским мерама	Септембар 2025. и континуирано током школске године	Одељењске старешине
Информисање родитеља о правилима понашања у образовној установи, као и о васпитним и васпитно-дисциплинским мерама	Септембар 2025. и континуирано током школске године	Одељењске старешине и родитељи/законски заступници
Промовисање и неговање културе различитости, уважавања и толеранције кроз редовну наставу, радионице и ваннаставне активности (секције, спортске активности, часови одељењске заједнице, Дечју недељу, Дан толеранције, Дан розе мајица и друге значајне датуме)	Континуирано током школске године, уз посебан акценат на обележавање значајних датума	Сви учесници образовно-васпитног процеса: ученици, наставници, стручни сарадници, родитељи
Израда инструмената процене безбедносне климе у школи	Септембар 2025. године	Педагог и психолог школе
Анализа безбедносне климе у школи: - Праћење учесталости појединих облика насиља путем мини истраживања (примена инструмената процене – упитник о безбедности,	1. полугодиште 2. полугодиште	- Стручна служба, Тим за заштиту у сарадњи са Тимом за самовредновање; - Одељењске старешине предају своје полугодишње извештаје координатору Тима за

социометријски листићи); - Праћење учесталости појединих облика насиља путем анализе евидентираних случајева у полугодишњим извештајима одељењских старешина		заштиту; - Стручна служба презентује резултате мини истраживања Наставничком већу;
Процена адаптације ученика петог разреда (примена упитника за процену адаптације приликом преласка са разредне на предметну наставу)	Септембар-октобар 2025.	Педагог школе и ученици петог разреда. Упознавање са резултатима на седници Наставничког већа.
Израда и реализација ПВР-а (плана појачаног васпитног рада за ученика/е који врши/е насиље)	За конкретну ситуацију вршњачког насиља по процени и потреби у току шк. године	Тим за заштиту даје препоруку за сачињавање ПВР-а односно ДКР-а на 1. нивоу, а учествује у сачињавању истог за ситуације 2. и 3. нивоа. Појединачне ПВР и ДКР сачињавају одељењске старешине и стручна служба школе.
Израда и реализација ДКР-а у оквиру ПВР-а (друштвено-корисног односно хуманитарног рада за ученика/е који врши/е насиље)	За конкретну ситуацију вршњачког насиља по процени и потреби у току шк. године	
Израда и реализација ОПЗ-а (оперативног плана заштите за ученика/е који трпи насиље)	За конкретну ситуацију вршњачког насиља по процени и потреби у току шк. године	Тим за заштиту даје препоруку за сачињавање ОПЗ-а на 1. нивоу, а учествује у сачињавању истог за ситуације 2. и 3. нивоа. Појединачне ОПЗ сачињавају одељењске старешине и стручна служба школе.
Праћење примене поступака и процедура у ситуацијама насиља	Континуирано у току шк. године	Тим за заштиту
Праћење реализације активности предвиђених Програмом заштите	Континуирано у току шк. године	Тим за заштиту
Организација и спровођење хуманитарних акција	Континуирано током школске године	Сви учесници образовно-васпитног процеса
Промоција постигнућа и успеха ученика (панои у ходницима, школски сајт, усменим обавештењем, јавна признања, похвале, дипломе и награде на Одељењским и Наставничком већу)	Континуирано током школске године, са посебним освртом на крају школске године	Одељењске старешине, ученици и директор школе
Правовремено предузимање адекватних мера интервенције у случају идентификације насиља, дискриминације, злостављања или занемаривања	По потреби и процени у току шк. године	Сви учесници образовно-васпитног процеса
Сарадња и координација са Тимом за професионални развој у циљу планирања и реализације стручног усавршавања на тему заштите ученика од насиља	По потреби током године	Чланови Тима за заштиту у сарадњи са члановима Тима за професионални развој запослених
Сарадња са релевантним службама и установама (ПС Ковин, ЦК, Центар за социјални рад Ковин, локалном самоуправом, ШУ Зрењанин)	По потреби и процени током године	Директор, стручна служба, координатор Тима за заштиту, чланови Тима
- Евалуација и самовредновање рада Тима	Август 2026.	Координатор Тима за заштиту извештава директорка школе два пута годишње на основу

- Сачињавање и усвајање Годишњег извештаја о раду Тима за шк. 2025/2026. годину - Сачињавање предлога Годишњег плана рада Тима за наредну годину уз консултовање Ученичког парламента - Предлог мера унапређења превенције и заштите ученика		појединачних извештаја ОС. Годишњи извештај сачињавају чланови Тима за заштиту. Директор школе и Тим за заштиту у сарадњи са Ученичким парламентом који даје предлоге превентивних и интервентних активности за наредну шк. годину.
--	--	---

У школској 2025/2026. години години Тим за заштиту ће имплементирати превентивне активности усмерене на промоцију и унапређивање менталног здравља и психосоцијалног благостања ученика.

Акциони план: Унапређивање менталног здравља и психосоцијалног благостања ученика

Планиране активности	Циљна популација	Очекивани исходи	Одговорна лица	Временски период	Праћење и евалуација
Организација интерне стручне обуке за запослене „Ментално здравље младих“	Наставно особље	Унапређивање компетенција запослених у области заштите менталног здравља младих, упознавање са савременим приступима и методама превенције	Стручни сарадници – школски психолог и педагог	Друго полугодиште шк. 2025/26.	Излагање на седници Наставничког већа (интерно стручно усавршавање). Прати Тим за професионални развој.
Организација стручног усавршавања – вебинара за запослене „Водич за појачан васпитни рад, васпитни и васпитно-дисциплински поступак“	Чланови Тима за заштиту који прођу наведену обуку едукују наставно особље које је циљна група	Појашњавање процедура ПВР-а (ко га покреће, због чега, како, на којим обрасцима, обавезе ОС, стручних сарадника, директора, како се документује, израда процедура ПВР-а...	Тим за заштиту – сви чланови	10.2.2026. године праћење вебинара, а по договору преношење стечених знања наставницима	Излагање на седници Наставничког већа или на посебно организованом састанку (интерно стручно усавршавање). Прати Тим за професионални развој.
Организација састанака секретара школе и наставника (интерно стручно усавршавање запослених)	Одељењске старешине и стручни сарадници	Појашњење процедура поступања у случајевима лакших и тежих повреда обавеза и повреда забране, материјална одговорност ученика, поступање у случајевима неоправданог изостајања ученика	Секретар школе	Друго полугодиште шк. 2025/26.	Излагање на посебно организованом састанку секретара и одељењских старешина и стручних сарадника. Прати Тим за професионални развој.
Интерно стручно	Наставно особље,	Стицање знања и вештина: * за	Запослени који у својим	У току шк. 2025/2026.	Према сачињеним

усавршавање запослених путем онлајн обука на националној платформи „Чувам те“	стручни сарадници, директор, према личним плановима стручног усавршавања (понуђено је 7 обука)	препознавање породичног насиља и/или насиља у институцијама за смештај деце у систему социјалне заштите * за рад са ученицима који показују проблеме у понашању * за препознавање знакова занемаривања, дискриминације, злостављања или насиља над децом са сметњама * за заштиту ученика од трговине људима * за развој дигиталне писмености * у области сарадње са полицијом	плановима СУ имају испланиране онлајн обуке са платформе „Чувам те“		личним СУ извештајима запослених. Прати Тим за професионални развој.
Реализација успостављених колективних активности (Дечја недеља, хуманитарне изложбе и акције, Дан розе мајица, прославе и обележавања значајних датума)	Сви учесници у школском животу	Јачање осећања припадности заједници, неговање уважавања, толеранције, емпатије и сарадње у школи	Запослени у установи	Континуирано током шк. године	Објављивање вести на школском сајту

ИНФОРМИСАЊЕ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА

- Информисање ученика и родитеља о њиховим правима, обавезама и одговорностима, важним информацијама у раду школе (путем индивидуалних/групних разговора, на ЧОС-у, родитељским састанцима, Ученичком парламенту, седницама Савета родитеља, Школског одбора...);
- Информисање запослених о обавези да реагују и начину реаговања (усмено и писмено путем вибер групе, мејлова, табле обавештења у зборници и слично);
- На видном месту у школи су истаћи: правила понашања (доносе их заједно ученици, наставници), састав Тима за заштиту (чланови, контакт телефони), распоред дежурства наставника, корисне информације (бројеви телефона за пријаву насиља), кораци у интервенцији према нивоима насиља (могу их израдити ученици и наставници заједно).

Поред случајева физичког, психичког, социјалног и дигиталног насиља и злостављања, школа спроводи превентивне и интервентне мере у КРИЗНИМ ДОГАЂАЈИМА. Кризни догађај је у већини случајева непредвидив догађај са потенцијално негативним последицама. Тај догађај и његове последице могу проузроковати значајну штету особама које су непосредно или посредно

изложене кризном догађају. Детаљаније о овој теми може се наћи у одељску 6.7.9. односно Програму рада Тима за психолошке кризне интервенције.